EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 18.4.2018.
COM(2018) 196 final

2018/0093 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Gospodarstva jugoistočne Azije u dinamičnom rastu, s više od 600 milijuna potrošača i brzorastućom srednjom klasom, ključna su tržišta za izvoznike i ulagače iz Europske unije. S trgovinom robom u vrijednosti od ukupno 208 milijardi EUR i trgovinom uslugama u vrijednosti od 77 milijardi EUR (2016.), Udruga zemalja jugoistočne Azije (ASEAN) u cjelini treći je najveći trgovinski partner EU-a izvan Europe, nakon SAD-a i Kine. Istovremeno, vrijednost izravnih stranih ulaganja u zemlje ASEAN-a od ukupno 263 milijarde EUR (2016.) čini EU najvećim izravnim stranim ulagačem u zemlje ASEAN-a, dok je ASEAN kao cjelina drugi najveći azijski izravni strani ulagač u EU, s ukupnom vrijednosti izravnih stranih ulaganja od 116 milijardi EUR (2016.).

U okviru ASEAN-a Singapur je daleko najveći partner EU-a, odgovoran za malo manje od jedne trećine trgovine robom i uslugama između EU-a i ASEAN-a te za oko dvije trećine ulaganja između tih dviju regija. Više od 10 000 društava iz EU-a ima poslovni nastan u Singapuru, koji im služi kao čvorište za poslovanje u cijelom pacifičkom prstenu.

Vijeće je 23. travnja 2007. ovlastilo Komisiju da započne pregovore o međuregionalnom sporazumu o slobodnoj trgovini s državama članicama ASEAN-a. Podrazumijevalo se da je cilj bio pregovarati o međuregionalnom sporazumu o slobodnoj trgovini, no ovlaštenje je pružalo mogućnost bilateralnih pregovora u slučaju da nije bilo moguće postići dogovor o zajedničkim pregovorima sa skupinom država članica ASEAN-a. S obzirom na poteškoće na koje se naišlo u međuregionalnim pregovorima, obje su strane prepoznale da je došlo do zastoja i složile se da će ih pauzirati.

Vijeće je 22. prosinca 2009. postiglo dogovor o načelu pokretanja bilateralnih pregovora s pojedinim državama članicama ASEAN-a na temelju ovlaštenja i pregovaračkih smjernica iz 2007., uz zadržavanje strateškog cilja međuregionalnog sporazuma. Vijeće je ovlastilo Komisiju i za pokretanje bilateralnih pregovora o sporazumu o slobodnoj trgovini sa Singapurom, koji bi služio kao prvi korak prema cilju pravovremenog pokretanja takvih pregovora s drugim relevantnim državama članicama ASEAN-a. Bilateralni pregovori sa Singapurom započeli su u ožujku 2010., a EU je otada pokrenuo bilateralne pregovore o sporazumu o slobodnoj trgovini i s drugim državama članicama ASEAN-a: Malezijom (2010.), Vijetnamom (2012.), Tajlandom (2013.), Filipinima (2015.) i Indonezijom (2016.).

Vijeće je 12. rujna 2011. ovlastilo Komisiju da tekuće pregovore sa Singapurom proširi i na zaštitu ulaganja, na temelju nove nadležnosti EU-a prema Lisabonskom ugovoru.

Na temelju pregovaračkih smjernica koje je Vijeće donijelo 2007. i dopunilo 2011. tako da obuhvaćaju i zaštitu ulaganja, Komisija je s Republikom Singapurom u pregovorima dogovorila ambiciozan i sveobuhvatan sporazum o slobodnoj trgovini i sporazum o zaštiti ulaganja u cilju stvaranja novih mogućnosti i razvoja pravne sigurnosti za trgovinu i ulaganja između oba partnera. Pravno revidirani tekstovi sporazumâ objavljeni su i mogu se pronaći na sljedećoj poveznici:

http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/singapore/

Komisija iznosi sljedeće prijedloge za odluke Vijeća:

– Prijedlog odluke Vijeća o potpisivanju, u ime Europske unije, Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura;

– Prijedlog odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura;

– Prijedlog odluke Vijeća o potpisivanju, u ime Europske unije, Sporazuma o zaštiti ulaganja između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Singapura, s druge strane;

– Prijedlog odluke Vijeća o sklapanju Sporazuma o zaštiti ulaganja između Europske unije i njezinih država članica, s jedne strane, i Republike Singapura, s druge strane.

Usporedno s tim prijedlozima Komisija će iznijeti prijedlog horizontalne zaštitne uredbe koja će, među ostalim sporazumima, obuhvaćati Sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura.

Europska komisija provjerit će je li postignut zadovoljavajući ishod u pogledu zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a u Singapuru prije stupanja na snagu Sporazuma u skladu s načelima utvrđenima u dopisu ministra trgovine i industrije Singapura od 21. siječnja 2013.[1] i u svjetlu rezultata neformalnog javnog savjetovanja koje su singapurska tijela provela 2012.

Priloženi Prijedlog odluke Vijeća čini pravni instrument za sklapanje Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području**

Pregovori o sporazumu o slobodnoj trgovini i sporazumu o zaštiti ulaganja odvijali su se usporedno s pregovorima Europske službe za vanjsko djelovanje o sporazumu o partnerstvu i suradnji između Europske unije i njezinih država članica i Republike Singapura, koji je potpisan u listopadu 2013. Kada stupi na snagu, sporazum o partnerstvu i suradnji pružit će pravni okvir za daljnji razvoj dugogodišnjeg snažnog partnerstva između EU-a i Singapura u velikom broju područja, uključujući politički dijalog, trgovinu, energetiku, promet, ljudska prava, obrazovanje, znanost i tehnologiju, pravosuđe, azil i migracije.

Dugogodišnji trgovinski i gospodarski odnos EU-a i Singapura dosad se razvijao bez posebnog pravnog okvira. Pregovorima dogovoreni sporazum o slobodnoj trgovini i sporazum o zaštiti ulaganja činit će posebne sporazume koji omogućuju da odredbe Sporazuma o partnerstvu i suradnji proizvode pravne učinke i bit će sastavni dio sveukupnih bilateralnih odnosa između EU-a i Singapura.

Od dana stupanja na snagu Sporazum o zaštiti ulaganja između EU-a i Singapura zamijenit će bilateralne ugovore o ulaganju između Republike Singapura i država članica EU-a koji su navedeni u Prilogu 5. (Sporazumi iz članka 4.12.) Sporazumu o zaštiti ulaganja.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Sporazum o slobodnoj trgovini i sporazum o zaštiti ulaganja između EU-a i Singapura potpuno su dosljedni u odnosu na politike Unije i neće biti potrebna izmjena pravila, propisa ili normi EU-a u bilo kojem reguliranom području (npr. tehnička pravila i norme za proizvode, sanitarna ili fitosanitarna pravila, propisi o hrani i sigurnosti, zdravstvene i sigurnosne norme, pravila o GMO-ima, zaštiti okoliša, zaštiti potrošača itd.).

[1] http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2013/september/tradoc_151779.pdf

Nadalje, kao i u svim drugim sporazumima o trgovini i ulaganjima o kojima je Komisija pregovarala, Sporazumom o slobodnoj trgovini i Sporazumom o zaštiti ulaganja između EU-a i Singapura u potpunosti štite javne usluge te osiguravaju potpuno očuvanje prava vlada na reguliranje u javnom interesu, koje je njihovo temeljno načelo.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

U srpnju 2015. Komisija je od Suda Europske unije zatražila mišljenje na temelju članka 218. stavka 11. UFEU-a o tome ima li Unija potrebnu nadležnost za samostalno potpisivanje i sklapanje sporazuma koji je u pregovorima dogovoren sa Singapurom ili će u pogledu određenih pitanja biti potrebno, ili barem moguće, sudjelovanje država članica EU-a.

U svojem mišljenju 2/15 od 16. svibnja 2017. Sud je potvrdio isključivu nadležnost EU-a za sva pitanja obuhvaćena sporazumom koji je u pregovorima dogovoren sa Singapurom, osim za neizravna ulaganja i rješavanje sporova između ulagača i države u kojima su tuženici države članice, za koje je Sud smatrao da su u podijeljenoj nadležnosti EU-a i država članica. Tekst o rješavanju sporova između ulagača i države kasnije je zamijenjen sustavom sudova za ulaganja u sporazumu o zaštiti ulaganja. Sud je zaključak o isključivoj nadležnosti EU-a donio prema području primjene zajedničke trgovinske politike na temelju članka 207. stavka 1. UFEU-a i prema članku 3. stavku 2. UFEU-a (na temelju utjecaja na postojeća zajednička pravila u sekundarnom zakonodavstvu).

S obzirom na mišljenje Suda te u svjetlu opsežnih rasprava o strukturi s Vijećem i Europskim parlamentom nakon donošenja tog mišljenja, tekst koji je početno dogovoren prilagođen je tako da tvori dva samostalna sporazuma: sporazum o slobodnoj trgovini i sporazum o zaštiti ulaganja.

Prema mišljenju 2/15, sva područja obuhvaćena sporazumom o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura pripadaju nadležnosti EU-a, konkretnije području primjene članka 91., članka 100. stavka 2. i članka 207. UFEU-a. Sve materijalne odredbe o zaštiti ulaganja u okviru sporazuma o zaštiti ulaganja obuhvaćene su člankom 207. UFEU-a, u mjeri u kojoj se primjenjuju na izravna strana ulaganja.

Unija će potpisati sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura u skladu s odlukom Vijeća na temelju članka 218. stavka 5. UFEU-a i sklopiti ga u skladu s odlukom Vijeća na temelju članka 218. stavka 6. UFEU-a, nakon pristanka Europskog parlamenta.

Osim toga, članak 218. stavak 7. UFEU-a dodan je kao pravna osnova jer je primjereno da Vijeće ovlasti Komisiju da odobri stajalište Unije o određenim izmjenama sporazuma o slobodnoj trgovini jer se sporazumom o slobodnoj trgovini predviđaju ubrzani i/ili pojednostavnjeni postupci za odobravanje takvih izmjena. Stoga bi Komisiju trebalo ovlastiti da odobri izmjene ili ispravke koje će donijeti Odbor za trgovinu na temelju članka 9.18. (Izmjena i ispravak pokrivenosti) u pogledu priloga od 9-A do 9-I i na temelju članaka 10.17. (Sustav zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla) i 10.18. (Izmjena popisa oznaka zemljopisnog podrijetla) sporazuma o slobodnoj trgovini u pogledu priloga 10-A i 10-B.

Unija će potpisati sporazum o zaštiti ulaganja između EU-a i Singapura u skladu s odlukom Vijeća na temelju članka 218. stavka 5. UFEU-a i sklopiti ga u skladu s odlukom Vijeća na temelju članka 218. stavka 6. UFEU-a, nakon pristanka Europskog parlamenta i ratifikacije od strane država članica u skladu s njihovim unutarnjim postupcima.

- **Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)**

Kako je potvrđeno Mišljenjem 2/15, sporazumom o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura kako je predstavljen Vijeću nisu obuhvaćena pitanja koja su izvan područja isključive nadležnosti EU-a.

S obzirom na sporazum o zaštiti ulaganja Sud je potvrdio da, u skladu s člankom 207. UFEU-a, EU ima isključivu nadležnost u odnosu na sve materijalne odredbe o zaštiti ulaganja u mjeri u kojoj se one primjenjuju na izravna strana ulaganja. Sud je potvrdio i isključivu nadležnost EU-a u pogledu mehanizma za rješavanje sporova između država u vezi sa zaštitom ulaganja. Konačno, Sud je naveo da EU ima podijeljenu nadležnost u pogledu neizravnih ulaganja i rješavanja sporova između ulagača i države (što je kasnije zamijenjeno sustavom sudova za ulaganja u sporazumu o zaštiti ulaganja) u kojima su tuženici države članice[2]. Te elemente nije moguće koherentno odvojiti od materijalnih odredaba ili rješavanja sporova između država te ih stoga treba uključiti u sporazume na razini EU-a.

- **Proporcionalnost**

Ovaj je prijedlog u skladu s vizijom strategije Europa 2020. te pridonosi ciljevima EU-a u području trgovine i razvoja.

- **Odabir instrumenta**

Ovaj je prijedlog u skladu s člankom 218. UFEU-a, kojim se predviđa da Vijeće donosi odluke o međunarodnim sporazumima. Ne postoji drugi pravni instrument kojim bi se moglo koristiti u svrhu postizanja cilja iz ovog prijedloga.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

- **Ex post evaluacija/provjera primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nakon što su pregovori sa Singapurom većim dijelom završeni, interni tim pod vodstvom glavnog ekonomista Glavne uprave za trgovinu proveo je studiju o gospodarskim koristima koje se očekuju od sporazuma. U analizi se predviđa da bi se izvoz EU-a u Singapur mogao povećati za oko 1,4 milijarde EUR tijekom 10-godišnjeg razdoblja, dok bi singapurski izvoz u EU mogao porasti za 3,5 milijarde EUR, a ta brojka uključuje pošiljke iz brojnih društava kćeri društava iz EU-a u Singapuru natrag u EU.

S obzirom na veliku razliku u veličini tih dvaju gospodarstava te na relativnu otvorenost singapurskoga gospodarstva, neizbježno je da partneri ne ostvaruju jednake koristi od sporazuma. U analizi se predviđa da bi realni BDP EU-a mogao porasti za oko 550 milijuna EUR tijekom 10-godišnjeg razdoblja, dok bi u istom razdoblju singapursko gospodarstvo moglo porasti za 2,7 milijardi EUR.

Te procjene o mogućem gospodarskom učinku smatraju se konzervativnima jer je teško točno kvantificirati učinke uklanjanja netarifnih prepreka, što je ključni element sporazuma.

S obzirom na ulogu Singapura kao čvorišta za trgovinu robom i uslugama između Europe i jugoistočne Azije, vjerojatno je i da bi se prednosti sporazuma dodatno povećale ako i kada EU sklopi sporazume s drugim državama članicama ASEAN-a.

Nadalje, u procjenama na temelju ekonomskog modeliranja ne može se uzeti u obzir strateška vrijednost sporazuma o slobodnoj trgovini i sporazuma o zaštiti ulaganja između EU-a i

[2] Vidjeti pojašnjenje u presudi Suda Europske unije u predmetu C-600/14 Njemačka protiv Vijeća (presuda od 5. prosinca 2017.) točka 69.

Singapura kao ključnih sporazuma za šire planove EU-a u regiji ASEAN-a te u cijeloj Aziji. Nakon sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Koreje sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura bit će drugi važan trgovinski sporazum s ključnim azijskim partnerom, dok će sporazum o zaštiti ulaganja između EU-a i Singapura pak biti prvi sporazum o zaštiti ulaganja koji EU sklapa s nekim azijskim partnerom.

- **Savjetovanja s dionicima**

Prije pokretanja bilateralnih pregovora sa Singapurom vanjski ugovorni suradnik proveo je procjenu učinka sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i ASEAN-a[3] na održivost trgovine kako bi se ispitao mogući gospodarski, socijalni i okolišni učinak bližeg gospodarskog partnerstva između te dvije regije.

U okviru pripreme procjene učinka na održivost trgovine ugovorni suradnik savjetovao se s unutarnjim i vanjskim stručnjacima, organizirao je javna savjetovanja u Bruxellesu i Bangkoku te je održao bilateralne sastanke i razgovore s predstavnicima civilnog društva u EU-u i u ASEAN-u. Savjetovanja u okviru procjene učinka na održivost trgovine poslužila su kao platforma za uključivanje ključnih dionika i civilnog društva u dijalog o trgovinskoj politici u vezi s jugoistočnom Azijom.

Izvješće o procjeni učinka na održivost trgovine i savjetovanja održana u kontekstu njegove pripreme Komisiji su pružili podatke koji su bili vrlo vrijedni za sve bilateralne trgovinske i ulagačke pregovore pokrenute otada s pojedinačnim državama članicama ASEAN-a.

Usto, prije pokretanja bilateralnih pregovora sa Singapurom Komisija je provela javno savjetovanje o budućem sporazumu koje je uključivalo upitnik za prikupljanje informacija od dionika, koje su Komisiji poslije pomogle u utvrđivanju prioriteta i donošenju odluka tijekom cijelog pregovaračkog postupka. Objavljen je sažetak rezultata savjetovanja[4].

Osim toga, prije i tijekom pregovora države članice EU-a redovito su obavješćivane te se s njima usmeno i pismeno savjetovalo o različitim aspektima pregovora u okviru Odbora Vijeća za trgovinsku politiku. Europski parlament redovito je obavješćivan i s njim se savjetovalo preko njegova Odbora za međunarodnu trgovinu (INTA) te posebno njegove Skupine za praćenje sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura. Tijekom cijelog procesa objema institucijama dostavljani su tekstovi proizašli iz pregovora.

- **Prikupljanje i primjena stručnih znanja**

Procjenu učinka sporazuma o slobodnoj trgovini između EU-a i ASEAN-a na održivost trgovine proveo je vanjski ugovorni suradnik Ecorys.

- **Procjena učinka**

Zaključak je procjene učinka na održivost trgovine, koju je proveo vanjski ugovorni suradnik i koja je završena 2009., da bi ambiciozan sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i ASEAN-a imao važne pozitivne učinke (u smislu BDP-a, prihoda, trgovine i zapošljavanja) i za EU i za Singapur. Učinak na domaće prihode na strani EU-a procijenjen je na 13 milijardi EUR, a na strani Singapura na 7,5 milijardi EUR. Moguće je da je učinak podcijenjen jer se te brojke temelje na trgovinskim tokovima u 2007., a otada je zabilježen znatan rast trgovine (+32 %).

- **Primjerenost propisa i pojednostavljivanje**

Sporazum o slobodnoj trgovini i sporazum o zaštiti ulaganja između EU-a i Singapura ne podliježu postupcima Programa za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT). Međutim, oni

[3] http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/145989.htm
[4] http://trade.ec.europa.eu/doclib/html/153666.htm

sadržavaju niz odredbi kojima će se pojednostavniti postupci povezani s trgovinom i ulaganjima, smanjiti troškovi povezani s izvozom i ulaganjima i tako omogućiti manjim poduzećima da posluju na obama tržištima. Neke su od očekivanih koristi manje opterećenje u pogledu tehničkih pravila, zahtjeva za sukladnost, carinskih postupaka i pravila o podrijetlu, zaštita prava intelektualnog vlasništva ili smanjenje troškova sudskog postupka u okviru sustava sudova za ulaganja za tužitelje koji su MSP-ovi.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne utječe na zaštitu temeljnih prava u Uniji.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura imat će financijski učinak na proračun EU-a na strani **prihoda**. Kad se sporazum počne u potpunosti provoditi, procjenjuje se da bi izgubljeni prihodi od carina mogli doseći iznos od 248,8 milijuna EUR Ta se procjena temelji na prosječnom uvozu predviđenom za 2025. bez sporazuma i predstavlja godišnji gubitak prihoda koji je rezultat ukidanja carina EU-a na uvoz iz Singapura.

Očekuje se da će sporazum o zaštiti ulaganja između Singapura i EU-a imati financijski učinak na proračun EU-a na strani **rashoda**. On će biti drugi sporazum EU-a (nakon Sveobuhvatnog gospodarskog i trgovinskog sporazuma između EU-a i Kanade) koji uključuje sustav sudova za ulaganja (ICS) za rješavanje sporova između ulagača i država. Od 2018. nadalje predviđa se iznos od 200 000 EUR dodatnih rashoda godišnje (podložno stupanju na snagu sporazuma) za financiranje stalne strukture koja se sastoji od prvostupanjskog suda i žalbenog suda. Istovremeno sporazum podrazumijeva korištenje administrativnih resursa u proračunskoj liniji XX 01 01 01 (Rashodi koji se odnose na dužnosnike i privremeno osoblje zaposleno u instituciji), s obzirom na to da se procjenjuje da će na zadacima povezanima s ovim sporazumom biti zaposlen jedan administrator na puno radno vrijeme. To je navedeno u zakonodavnom financijskom izvještaju i podložno je uvjetima koji su u njemu utvrđeni.

5. OSTALI DIJELOVI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Sporazum o slobodnoj trgovini i sporazum o zaštiti ulaganja između EU-a i Singapura uključuju institucionalne odredbe kojima se utvrđuje struktura provedbenih tijela za kontinuirano praćenje provedbe, funkcioniranja i učinka sporazumâ. Budući da su sporazumi sastavni dio sveobuhvatnog bilateralnog odnosa između EU-a i Singapura kako je uređen sporazumom o partnerstvu i suradnji, navedene strukture bit će dio zajedničkog institucionalnog okvira sa sporazumom o partnerstvu i suradnji.

Na temelju poglavlja sporazuma o slobodnoj trgovini koje sadržava institucionalne odredbe osniva se Odbor za trgovinu čija je glavna zadaća nadzirati i olakšavati provedbu i primjenu tog sporazuma. Odbor za trgovinu sastoji se od predstavnika EU-a i Singapura koji će se sastajati svake dvije godine ili na zahtjev bilo koje od stranaka. Odbor za trgovinu bit će zadužen za nadzor rada svih specijaliziranih odbora osnovanih na temelju sporazuma (Odbor za trgovinu robom; Odbor za sanitarne i fitosanitarne mjere; Odbor za carine; i Odbor za trgovinu uslugama, ulaganja i javnu nabavu).

Odbor za trgovinu ima i zadaću komunicirati sa svim zainteresiranim stranama, uključujući privatni sektor i civilno društvo, u vezi s funkcioniranjem i provedbom sporazuma. U sporazumu obje stranke prepoznaju važnost transparentnosti i otvorenosti te se obvezuju

uzimati u obzir stajališta javnosti kako bi u provedbi sporazuma dobile uvid u razne perspektive.

Na temelju poglavlja sporazuma o zaštiti ulaganja koje sadržava institucionalne odredbe osniva se odbor čija je glavna zadaća nadzirati i olakšavati provedbu i primjenu tog sporazuma. Uz svoje druge zadaće odbor može, podložno ispunjenju odgovarajućih zakonskih zahtjeva i postupaka svake stranke, odlučiti imenovati članove sudova za ulaganja, odrediti njihov mjesečni honorar i naknade te donijeti obvezujuća tumačenja sporazuma.

Kako je naglašeno u komunikaciji „Trgovina za sve", Komisija posvećuje sve više sredstava djelotvornoj provedbi i izvršavanju sporazumâ o trgovini i ulaganjima. Komisija je 2017. objavila prvo godišnje izvješće o provedbi sporazumâ o slobodnoj trgovini. Glavna je svrha tog izvješća dati objektivan prikaz provedbe sporazumâ EU-a o slobodnoj trgovini, s naglaskom na ostvareni napredak i na nedostatke koje treba ukloniti. To bi izvješće trebalo služiti kao temelj za otvorenu raspravu i suradnju s državama članicama, Europskim parlamentom i cijelim civilnim društvom u pogledu funkcioniranja sporazumâ o slobodnoj trgovini i njihove provedbe. Godišnjom objavom izvješća omogućit će se redovito praćenje razvoja događaja, a bilježit će se i kako su riješena utvrđena prioritetna pitanja. Izvješće će obuhvatiti sporazum o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura od njegova stupanja na snagu.

- **Dokumenti s obrazloženjima (za direktive)**

Nije primjenjivo.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga**

Sporazumom o slobodnoj trgovini između EU-a i Singapura utvrđuju se uvjeti na temelju kojih gospodarski subjekti iz EU-a mogu u potpunosti iskoristiti prilike u Singapuru kao poslovnom i prometnom čvorištu jugoistočne Azije.

Prilikom pregovara o ovom sporazumu Komisija je nastojala ostvariti dva glavna cilja: prvi: pružiti gospodarskim subjektima iz EU-a najbolje moguće uvjete pristupa singapurskom tržištu; i drugi: stvoriti važnu referentnu točku za ostale pregovore EU-a u toj regiji.

Oba su cilja u potpunosti postignuta: sporazum u mnogim područjima nadilazi obveze u okviru WTO-a, primjerice u području usluga, javne nabave, netarifnih prepreka i zaštite intelektualnog vlasništva, uključujući oznake zemljopisnog podrijetla. U svim tim područjima Singapur je pristao i na nove obveze koje su znatno opširnije od onoga što je dosad bio voljan prihvatiti, među ostalim u svojem sporazumu o slobodnoj trgovini sa SAD-om.

Sporazum ispunjava kriterije iz članka XXIV. GATT-a (ukidanje carina i drugih restriktivnih propisa u području trgovine u pogledu znatnog dijela trgovine robom među strankama) te kriterije iz članka V. GATS-a kojima se predviđaju slični uvjeti u pogledu usluga.

U skladu s ciljevima utvrđenima pregovaračkim smjernicama Komisija je osigurala sljedeće:

(1) sveobuhvatnu liberalizaciju usluga i investicijskih tržišta, uključujući međusektorska pravila o licenciranju i uzajamno priznavanje diploma, te sektorska pravila namijenjena osiguravanju ravnopravnih uvjeta za poduzeća iz EU-a;

(2) nove mogućnosti sudjelovanja u javnim natječajima za ponuditelje iz EU-a, osobito na tržištu komunalnih usluga, gdje ima mnogo vodećih pružatelja iz EU-a;

(3) uklanjanje tehničkih i regulatornih prepreka trgovini robom kao što je dvostruko testiranje, posebno promicanjem primjene tehničkih i regulatornih normi poznatih u EU-u u sektorima motornih vozila, elektronike, lijekova i medicinskih proizvoda te zelenih tehnologija;

(4) na temelju međunarodnih normi, trgovinski povoljniji režim za odobravanje izvoza europskog mesa u Singapur;

(5) obvezu Singapura da ne povisi carine (koje se trenutačno uglavnom ne primjenjuju na dobrovoljnoj osnovi) na uvoz iz EU-a te jeftiniji pristup europskih poduzeća i potrošača proizvodima proizvedenima u Singapuru;

(6) visoku razinu zaštite prava intelektualnog vlasništva, uključujući provedbu tih prava, među ostalim na granici;

(7) zaštitu oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a na razini TRIPS plus nakon njihove registracije u Singapuru i singapurske uspostave registra oznaka zemljopisnog podrijetla (na što se obvezao nakon pristanka Europskog parlamenta na sporazum o slobodnoj trgovini);

(8) opsežno poglavlje o trgovini i održivom razvoju, čiji je cilj osigurati da se trgovinom podupire zaštita okoliša i socijalni razvoj te promiče održivo upravljanje šumama i ribarstvom. U tom poglavlju utvrđuje se i kako će se socijalni partneri i civilno društvo uključiti u njegovu provedbu i praćenje;

(9) mehanizme za brzo rješavanje sporova preko arbitražnog vijeća ili uz pomoć medijatora; i

(10) sveobuhvatno novo poglavlje za promicanje novih prilika u „sektoru zelenog rasta”, u skladu sa strategijom EU-a za 2020.

Sporazumom o zaštiti ulaganja između Singapura i EU-a osigurat će se visoka razina zaštite ulaganja, uz zaštitu prava EU-a i Singapura na reguliranje i provođenje legitimnih ciljeva javne politike, kao što su zaštita javnog zdravlja, sigurnosti i okoliša.

Sporazum sadržava sve inovacije novog pristupa EU-a zaštiti ulaganja i njegove mehanizme izvršavanja koji nisu prisutni u 12 postojećih bilateralnih ugovora o ulaganju između Singapura i država članica EU-a. Vrlo važna značajka sporazuma o zaštiti ulaganja jest ta da se njime zamjenjuje i time unapređuje 12 postojećih bilateralnih ugovora o ulaganju.

U skladu s ciljevima određenima u pregovaračkim smjernicama Komisija je osigurala da se ulagačima iz EU-a i njihovim ulaganjima omogući pošten i pravičan tretman i da ih se ne diskriminira u usporedbi sa singapurskim ulaganjima koja su u sličnim situacijama. Istovremeno se sporazumom o zaštiti ulaganja štite ulagači iz EU-a i njihova ulaganja u Singapuru od izvlaštenja, osim ako je u javne svrhe, u skladu s načelom pravičnog postupka, na nediskriminirajućoj osnovi i uz plaćanje brze, odgovarajuće i djelotvorne nadoknade u skladu s poštenom tržišnom vrijednošću izvlaštenog ulaganja.

Također u skladu s pregovaračkim smjernicama, sporazumom o zaštiti ulaganja koji je Komisija dogovorila u pregovorima ulagačima će se ponuditi opcija modernog i reformiranog mehanizma za rješavanje ulagačkih sporova. Tim se sustavom osigurava da se poštuju pravila o zaštiti ulaganja i nastoji se postići ravnoteža između transparentne zaštite ulagača i zaštite prava države na reguliranje kako bi se ostvarili ciljevi javne politike. Sporazumom se osniva stalni međunarodni i potpuno neovisni sustav rješavanja sporova koji se sastoji od stalnog prvostupanjskog suda i stalnog žalbenog suda koji će provoditi postupke rješavanja sporova na transparentan i nepristran način.

Komisija uzima u obzir ravnotežu između daljnjeg rada na reformiranoj politici ulaganja EU-a i osjetljivosti država članica u pogledu moguće primjene podijeljene nadležnosti nad tim pitanjima. Stoga Komisija nije uputila prijedlog o privremenoj primjeni sporazuma o zaštiti ulaganja. Bez obzira na to, ako države članice budu htjele prijedlog za privremenu primjenu sporazuma o zaštiti ulaganja, Komisija je spremna za izradu takvog prijedloga.

2018/0093 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o sklapanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91., članak 100. stavak 2. i članak 207., u vezi s njegovim člankom 218. stavkom 6. točkom (a) podtočkom v. i člankom 218. stavkom 7.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir pristanak Europskog parlamenta,

budući da:

(1) U skladu s Odlukom Vijeća br. [XX], Sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura („Singapur”), dalje u tekstu „Sporazum”, potpisan je [XX. XXX 2018.].

(2) Na temelju članka 218. stavka 7. UFEU-a, primjereno je da Vijeće ovlasti Komisiju da u ime Unije odobri stajalište koje će se u Odboru za trgovinu zauzeti o određenim izmjenama Sporazuma koje će se donijeti pojednostavnjenim postupkom. Komisiju bi trebalo ovlastiti da odobri izmjene koje će donijeti Odbor za trgovinu na temelju članka 9.18. (Izmjena i ispravak pokrivenosti) u pogledu priloga od 9-A do 9-I Sporazumu i na temelju članka 10.17. (Sustav zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla) i 10.18. (Izmjena popisa oznaka zemljopisnog podrijetla) u pogledu priloga 10-A i 10-B Sporazumu.

(3) Sporazum je potrebno odobriti u ime Europske unije.

(4) U skladu s člankom 16.16. (Nepostojanje izravnog učinka) Sporazuma njime se ne prenose prava niti nameću obveze osobama, osim obveza nastalih između stranaka na temelju javnog međunarodnog prava,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Sklapa se Sporazum o slobodnoj trgovini između Europske unije i Republike Singapura.

Članak 2.

Za potrebe članka 9.18. (Izmjena i ispravak pokrivenosti), stajalište Unije o izmjenama ili ispravcima priloga od 9-A do 9-I Sporazumu odobrava Komisija.

Članak 3.

Za potrebe članaka 10.17. (Sustav zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla) i 10.18. (Izmjena popisa oznaka zemljopisnog podrijetla) Sporazuma, stajalište Unije o izmjenama priloga 10-A i 10-B Sporazumu odobrava Komisija.

Članak 4.

Predsjednik Vijeća imenuje osobu ovlaštenu da u ime Europske unije pošalje obavijest predviđenu člankom 16.13. stavkom 2. Sporazuma kako bi se izrazio pristanak Europske unije na obvezivanje Sporazumom[5].

Članak 5.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik

[5] Glavno tajništvo Vijeća objavit će datum stupanja na snagu Sporazuma u *Službenom listu Europske unije*.